

Quickscan Wnb soorten De- Wenning Rolde

*b*uro *b*akker adviesburo voor ecologie

Quickscan Wnb soorten De Wenning Rolde

Opdrachtgever

Kroeze & Partners B.V

Contactpersoon

Dhr. Kroeze

Status

Concept

Datum

11 december 2017

Vrijgave

Dagmar

Inhoud

1 Inleiding	5
1.1 Aanleiding en doel	5
1.2 Wettelijk kader	5
1.3 Onderzoeksmethode	6
1.4 Ligging en beschrijving plangebied	6
1.5 Planbeschrijving	7
2 Resultaten en effecten	8
2.1 Afbakening van soorten	8
2.2 Vogelrichtlijnsoorten	8
2.3 Habitatrichtlijnsoorten	10
2.4 Nationaal (Andere) beschermde dier- en plantensoorten	11
3 Conclusie	12
3.1 Conclusie beschermde soorten	12
3.2 Benodigde vervolgstappen	12
4 Literatuur en bronnen	13

1 | Inleiding

1.1 Aanleiding en doel

Voor uitbreiding van het zorgcentrum De Wenning in Rolde moeten 2 woningen aan de Grote Brink gesloopt worden. Voor deze uitbreiding is er door Buro Bakker in 2012 een quickscan en een nader onderzoek naar vleermuizen en huismussen uitgevoerd tijdens dit onderzoek zijn er geen verblijfplaatsen van huismussen en vleermuizen gevonden. Aan Buro Bakker is gevraagd om een update van de eerdere quickscan uit te voeren.

Effecten op beschermde soorten als gevolg van de gewenste ontwikkeling, kunnen niet op voorhand worden uitgesloten. Een toetsing aan het onderdeel soortenbescherming van de Wet natuurbescherming is dan ook noodzakelijk.

Deze quickscan geeft antwoord op de volgende vragen:

- Welke beschermde flora en fauna zijn aanwezig of kunnen in het plangebied en omgeving voorkomen?
- Kunnen de geplande werkzaamheden negatieve effecten hebben op beschermde flora en fauna?
- Zo ja, welke effecten kunnen optreden en welke maatregelen zijn dan nodig om deze negatieve effecten te voorkomen?
- Indien schade niet volledig is te vermijden, welke vervolgstappen zijn dan aan de orde?

1.2 Wettelijk kader

Per 1 januari 2017 zijn de Flora- en faunawet, Natuurbeschermingswet en Boswet opgegaan in één nieuwe wet: de Wet natuurbescherming (Wnb). Hoofdstuk 3 van de Wet natuurbescherming betreft het onderdeel soorten, voorheen de Flora- en faunawet. Met deze quickscan vindt de toetsing aan het onderdeel soorten van de Wet natuurbescherming plaats.

In de Wet natuurbescherming worden drie beschermingsregimes onderscheiden:

1. Vogelrichtlijnsoorten (artikel 3.1 - 3.4)
2. Habitatrichtlijnsoorten en soorten genoemd in de verdragen Bern en Bonn (artikel 3.5 - 3.9)
3. Andere soorten (artikel 3.10 - 3.11; bijlage onderdeel A en B)

In de Bijlagen van de Verdragen van Bern en Bonn worden ook vogels genoemd. Een aantal vogelsoorten valt dan zowel onder het beschermingsregime van de Vogelrichtlijn als onder de Habitatrichtlijn. Het beschermingsregime van Habitatrichtlijnsoorten is ten aanzien van verstoren strenger dan die van Vogelrichtlijn soorten. Voor vogels die vermeld staan in de Vogelrichtlijn geldt dat verstoring tijdens het broedseizoen geen overtreding van de wet inhoudt, mits de verstoring geen wezenlijke invloed heeft op de gunstige staat van instandhouding van de soort. Voor vogels die genoemd worden in de verdragen van Bonn en Bern geldt dat zij tijdens het broedseizoen niet mogen worden verstoord. Los van het beschermingsregime blijft het doden van vogels, beschadigen en/of vernielen van nesten een overtreding van de wet.

De lijst 'jaarrond beschermde nesten' die onder de Flora- en faunawet is opgesteld, is ook onder de Wnb geldig. Onder de Wet natuurbescherming geldt, net als onder de Flora- en faunawet, de zorgplicht (artikel 1.11) voor alle in het wild levende dieren.

Voor dit project is de provincie Drenthe het bevoegd gezag voor de uitvoering van de Wet natuurbescherming en voor het verlenen van een eventuele ontheffing. De provincie Drenthe heeft voor de implementatie van de Wet natuurbescherming een verordening vastgesteld. Hierin is onder meer de lijst met vrijgestelde soorten te vinden.

1.3 Onderzoeksmethode

Voor het bepalen van de mogelijke effecten van de geplande werkzaamheden is het noodzakelijk te weten welke beschermde soorten aanwezig zijn en kunnen zijn, in en in de omgeving van het plangebied. Hiervoor is bronnenonderzoek en een veldbezoek uitgevoerd.

Bronnenonderzoek

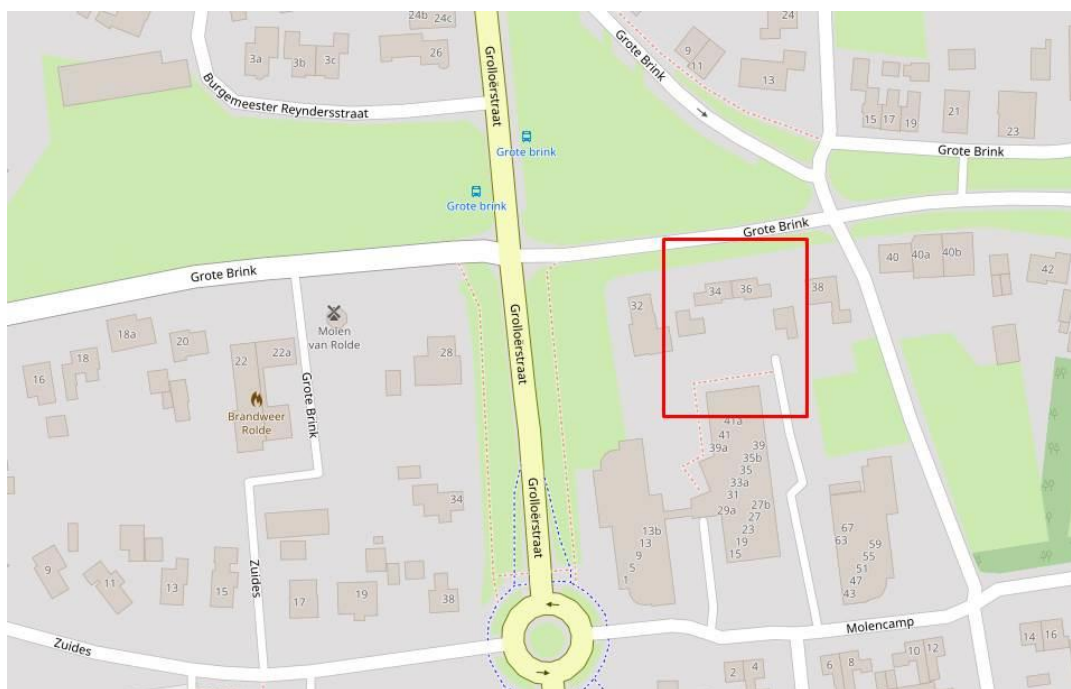
Het bronnenonderzoek bestaat uit het raadplegen van de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF geraadpleegd op 5 december 2017) en vrij beschikbare verspreidingsgegevens van beschermde soorten flora en fauna. Hiervoor zijn de meest actuele en relevante bronnen geraadpleegd (zie ook hoofdstuk 4).

Veldonderzoek

Op 6 december is een verkenning in het plangebied en de directe omgeving (onderzoeksgebied) uitgevoerd door een ecooloog van Buro Bakker. Tijdens dit veldbezoek is een beoordeling gemaakt van het plangebied als geschikt leefgebied voor beschermde flora en fauna. Tevens zijn de waargenomen beschermde soorten genoteerd.

1.4 Ligging en beschrijving plangebied

Het plangebied ligt in Rolde (provincie Drenthe, gemeente Aa en Hunze). Het gebied wordt aan de westkant begrensd door de Grolloerstraat, aan de noordkant door de Grote Brink, aan de zuidkant door Molencamp en aan de oostkant door een fiets- en wandelpad. In figuur 1 is de ligging weergegeven.

Figuur 1 Ligging van het plangebied rood omlijnd.

Het plangebied ligt in de bebouwde kom van Rolde. Het is grotendeels bebouwd. De te slopen woningen betreft een leegstaande 2-onder-1-kap-woning. Rondom de bebouwing is groen aanwezig in de vorm van tuinaanplant (foto 1).

Foto 1 De 2 onder 1 kapwoningen die gesloopt gaan worden.

1.5 Planbeschrijving

De voorgenomen werkzaamheden bestaan uit het uitbreiden van het huidige zorgcentrum De Wenning. Om deze uitbreiding mogelijk te maken wordt de 2 onder 1 kap woning aan de Grote Brink gesloopt.

2 | Resultaten en effecten

Dit hoofdstuk beschrijft het (mogelijke) voorkomen van beschermde flora en fauna. Per beschermingsregime zijn de effecten beschreven en getoetst aan de Wet natuurbescherming. Vervolgens zijn de eventuele vervolgstappen aangegeven. In dit hoofdstuk is een onderscheid gemaakt in Vogelrichtlijnsoorten (paragraaf 2.2) Habitatrichtlijnsoorten (paragraaf 2.3) en Nationaal beschermde soorten (paragraaf 4).

2.1 Afbakening van soorten

Beschermde soorten die negatieve effecten kunnen ondervinden van de sloopwerkzaamheden zijn soorten die in gebouwen verblijven, namelijk gebouwbewonende vleermuizen en vogels met jaarrond beschermde nestplaatsen (huismus, gierzwaluw). Daarnaast kunnen tijdens het broedseizoen ook andere broedvogels zoals spreeuw en kauw worden verstoord. Verder kunnen in het plangebied steenmarters voorkomen welke, bij aanwezigheid van geschikte openingen, toegang kunnen krijgen tot de gebouwen in het plangebied.

Omdat het sloop van woningen betreft kan de aanwezigheid van beschermde flora en een aantal andere soortgroepen, namelijk amfibieën, reptielen, vissen en grondgebonden zoogdieren van de habitatrichtlijn, op voorhand worden uitgesloten. Deze soortgroepen maken geen gebruik van woningen en zijn gebonden aan specifieke omstandigheden die in het plangebied afwezig zijn.

2.2 Vogelrichtlijnsoorten

2.2.1 Broedvogels

Uit bronnenonderzoek (NDFF geraadpleegd op 5 december 2017) blijkt dat de volgende vogels met jaarrond beschermde nesten in de bebouwde kom van Rolde voorkomen: kerkuil, huismus en gierzwaluw.

Aanwezige soorten

Jaarrond beschermde nesten

De 2 onder 1 kap woning is geschikt als verblijfplaats voor huismussen. De ruimte onder de dakpannen en het aanwezige groen in de tuinen maken de woning geschikt als verblijfplaats (foto 2)

Tijdens het veldbezoek zijn er huismussen buiten het plangebied waargenomen. Nestplaatsen van deze soort zijn jaarrond beschermd. Het is niet geheel uit te sluiten dat de huismus in de te slopen 2 onder 1 kapwoning tot broeden kan komen. Tijdens het nader onderzoek (uitgevoerd in 2012) zijn er geen nesten en rustplaatsen van huismussen gevonden.

Foto 2 Rode cirkel geeft de ruimte onder de dakpannen aan die geschikt zijn voor huismussen.

De woningen zijn niet geschikt voor andere vogels met een jaarrond beschermde nestplaats (bijvoorbeeld Kerkuil en Gierzwaluw). Hiervoor ontbreken geschikte nestgelegenheden.

Overige broedvogels

Overige soorten die onder de daken kunnen broeden zijn bijvoorbeeld spreeuw en kauw (schoorstenen). In de achtertuinen van de woningen is veel groen van bomen en struiken aanwezig. Dit vormt een zeer geschikt habitat voor algemene zangvogels zoals merel, roodborst, winterkoning, pimpelmees en koolmees.

Effecten en vervolg

Jaarrond beschermde soorten

Voor een aantal vogelsoorten geldt dat zij hun nestplaatsen en/of hun vaste rust- en verblijfplaatsen jaarrond in gebruik hebben, of hier jaarlijks weer naar terugkeren. Deze nesten vallen jaarrond onder het beschermingsregime van artikel 3.1 van de Wet natuurbescherming voor soorten van de Vogelrichtlijn of onder artikel 3.5 voor soorten van de Habitatrichtlijn (zie paragraaf 2.2.2).

Vanwege de aanwezigheid van geschikte broedplekken voor huismus zijn negatieve effecten van de sloop op deze jaarrond beschermde vogels niet uit te sluiten. Het is van belang om inzicht te krijgen in de aantallen broedparen en de locaties waar de jaarrond beschermde soorten tot broeden komen. Met een nader onderzoek kan hier uitsluitsel over gegeven worden.

Overige broedvogels

(Opzettelijke) verstoring van Vogelrichtlijnsoorten is alleen toegestaan als er geen wezenlijke invloed is op de gunstige staat van instandhouding van de soorten. Omdat in het plangebied zowel Vogelrichtlijnsoorten als Habitatrichtlijnsoorten kunnen voorkomen, dient verstoring tijdens het broedseizoen geheel te worden voorkomen.

2.3 Habitatrichtlijnsoorten

2.3.1 Broedvogels

Een deel van de aanwezige broedvogels (zie paragraaf 2.2) valt onder het beschermingsregime van de Habitatrichtlijn. Opzettelijke verstoring van Vogelrichtlijnsoorten is alleen toegestaan als er geen wezenlijke invloed ontstaat op de gunstige staat van instandhouding van de soorten. Omdat in het plangebied zowel Vogelrichtlijnsoorten als Habitatrichtlijnsoorten kunnen voorkomen, dient verstoring tijdens het broedseizoen geheel te worden voorkomen. De aanwezige broedvogels, effecten en de benodigde vervolgstappen staan beschreven in paragraaf 2.2.

2.3.2 Vleermuizen

Aanwezige beschermde soorten

Uit bronnenonderzoek (NDFF geraadpleegd op 5 december 2017) blijkt dat vleermuissoorten zoals gewone dwergvleermuis, laatvlieger en ruige dwergvleermuis in Rolde voorkomen.

Verblijfplaatsen

De te slopen 2 onder 1 kapwoning is geschikt als verblijfplaats voor vleermuizen, omdat tussen de gevel en de gevelpannen genoeg ruimte zit (foto 3). Vleermuizen kunnen in deze ruimtes kruipen en zo de ruimtes tussen gevel en isolatie materiaal bereiken. De daken zijn ook geschikt als invliegplek. Schuine afdekpannen kunnen gebruikt worden als kleine paar- of zomerverblijf voor vleermuizen.

Foto 3 Rode cirkel geeft de ruimte tussen de gevelpannen aan die geschikt als verblijfplaats voor vleermuizen.

Tijdens het nader onderzoek (uitgevoerd in 2012) zijn er geen verblijfplaatsen voor vleermuizen gevonden.

Essentiële vliegroutes

Essentiële vliegroutes, die verblijfplaatsen en foerageergebied verbinden, bestaan uit lijnvormige structuren, zoals bomenrijen en watergangen. Deze lijnvormige structuren ontbreken in het onderzoeksgebied.

Essentieel foerageergebied

Binnen het plangebied ontbreekt belangrijk onmisbaar foerageergebied. Enkele luwe plekken in het plangebied zijn aanwezig en kunnen gebruikt worden als foerageerplek. Er zijn meerdere soortgelijke foerageerplekken aanwezig buiten het plangebied. Vleermuizen maken verder gebruik van groenelementen in de stad zoals tuinen, bomenrijen, luwte van gebouwen en parken, die in de omgeving in ruime mate voorhanden zijn. Het plangebied maakt dus deel uit van een veel groter gebied waarin geschikt foerageergebied in ruime mate aanwezig is. Essentieel en onmisbaar foerageergebied is daarom niet aanwezig in het plangebied.

Effecten en vervolg

Door de sloop van de woning kunnen er negatieve effecten optreden voor verblijfplaatsen van vleermuizen. Het is van belang om inzicht te krijgen of en waar de verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig zijn in de woning. Met een nader onderzoek kan hier uitsluitsel over gegeven worden.

2.4 Nationaal (Andere) beschermde dier- en plantensoorten

Aanwezige beschermde soorten

In het plangebied en omgeving is in beperkte mate geschikt habitat aanwezig voor een aantal nationaal beschermde grondgebonden zoogdiersoorten. Op basis van verspreidingsgegevens is de aanwezigheid van enkele muizensoorten of andere kleine zoogdieren die gebruik kunnen maken van het plangebied niet uit te sluiten.

Voor Nationaal beschermde reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en overige ongewervelden en planten ontbreekt geschikt habitat.

Effecten en vervolg

Voor de overige aanwezige Nationaal beschermde soorten geldt conform de verordening natuurbescherming provincie Drenthe een algehele vrijstelling. Eventuele schade aan soorten, waarvoor een vrijstelling geldt, hoeft niet te worden gecompenseerd. Wel is op deze soorten de zorgplicht van kracht (Wet natuurbescherming artikel 1.11). De zorgplicht houdt in dat schade aan wilde planten en dieren zoveel, als redelijkerwijs mogelijk is, wordt voorkomen.

3 | Conclusie

3.1 Conclusie beschermde soorten

Op basis van de quickscan zijn met betrekking tot de aanwezigheid van beschermde flora en fauna de volgende conclusies te trekken:

- In en rond het plangebied is geschikt broedbiotoop voor de volgende jaarrond beschermde Vogelrichtlijnsoorten aanwezig: **huismus**;
- In en rond het plangebied is geschikt broedbiotoop voor vogels zoals merel, spreeuw en kauw aanwezig;
- De te slopen woningen zijn potentieel geschikt als verblijfplaats voor **vleermuizen**;
- In en rond het plangebied komen verder een aantal Nationaal beschermde soorten voor, namelijk egel, huisspitsmuis en bosmuis. Voor deze andere soorten geldt dat ze allemaal zijn opgenomen in bijlage 5 van de provinciale verordening, zodat voor deze soorten een vrijstelling geldt. De algemene zorgplicht is wel van kracht.

De zorgplicht houdt in dat schade aan wilde planten en dieren zoveel, als redelijkerwijs mogelijk is, wordt voorkomen.

Indien andere werkzaamheden dan die zijn genoemd in Hoofdstuk 2 gaan plaatsvinden, dienen ook deze ingrepen getoetst te worden aan de Wet natuurbescherming. De conclusies kunnen dan afwijken van de bovenstaande conclusies.

3.2 Benodigde vervolgstappen

- Vóórdat de werkzaamheden kunnen plaatsvinden is een nader onderzoek nodig naar de volgende soorten:
 - Jaarrond beschermde vogels:
 - **Huisumus** (2 inventarisatie rondes in de periode 1 april tot en met 15 mei)
 - **Vleermuizen** (4 rondes in de periode mei t/m september)
- Omdat in het plangebied zowel Vogelrichtlijnsoorten als Habitatrichtlijnsoorten voorkomen, dient verstoring tijdens het broedseizoen geheel te worden voorkomen. Om negatieve effecten als gevolg van de werkzaamheden op de aanwezige broedvogels te voorkomen, dient te worden gewerkt buiten het broedseizoen (buiten de periode half maart t/m half juli).
- Voor Nationaal beschermde soorten geldt de zorgplicht. De zorgplicht houdt in dat schade aan wilde planten en dieren zoveel, als redelijkerwijs mogelijk is, wordt voorkomen. Dit kan door het rooien van de struiken in één richting uit te voeren, zodat eventuele grondgebonden zoogdieren zelfstandig het gebied kunnen verlaten.

Uit het nader onderzoek zal blijken of een ontheffing op de Wet natuurbescherming nodig is en of er maatregelen getroffen moeten worden. De behandeltermijn van een ontheffing bij de Provincie Drenthe duurt minimaal 13 weken, ook zijn er kosten aan de ontheffingsaanvraag verbonden.

4 | Literatuur en bronnen

- Bijlsma, R.G., F. Hustings en C.J. Camphuysen, 2001. Algemene en schaarse vogels van Nederland (Avifauna van Nederland 2). GMB Uitgeverij / KNNV Uitgeverij, Haarlem / Utrecht.
- Broekhuizen, S., Spoelstra K., Thissen, J.B.M., Canters, K.J. & J.C. Buys (red.), 2016. Atlas van de Nederlandse zoogdieren. Natuur van Nederland 12. Naturalis Biodiversity Center & EIS Kenniscentrum Insecten en andere ongewervelden, Leiden.
- BIJ12 (2017); Kennisdocument gewone dwergvleermuis
- BIJ12 (2017); Kennisdocument huismus
- BIJ12 (2017); Kennisdocument gierzwaluw
- Google Earth Pro., 2009. Tele Atlas.
- Kapteyn, K., 1995. Vleermuizen in het landschap. Over hun ecologie, gedrag en verspreiding. Schuyt & Co Uitgevers, Haarlem.
- Nationale Databank Flora en Fauna. Geraadpleegd 5 december 2017.
- Buro Bakker (2012) Nader onderzoek huismus en vleermuizen De Wenning Rolde.

Websites

www.zoogdiervereniging.nl

www.vogelbescherming.nl

www.sovon.nl

Colofon

Uitgevoerd door

Buro Bakker adviesburo voor ecologie

Weiersloop 9
Postbus 10034 | 9400 CA Assen
T 0592 - 313389 | info@burobakker.nl
www.burobakker.nl

Projectleiding

D. E. Heidinga

Rapportage

K. Breed

Veldwerk

K. Breed

Kwaliteitscontrole

H.J. Steendam

© Buro Bakker adviesburo voor ecologie
Gebruik en overname van gegevens alleen
toegestaan met volledige bronvermelding.

Wijze van citeren

Buro Bakker (2017); Quickscan Wnb soorten Wenning Rolde. . Rapport P17317, Assen.

Foto's: Koen Breed